

*Існують філософські сюжети, просто приречені на неминущу актуальність та увагу не лише фахівців, а й широкого загалу. Один з них — тема насильства та способів його «приборкання» у просторі приватного і суспільного життя. Визнаною протизаконою насильства є право. Відтак, цілком закономірно підійти до розгляду насильства через аналіз суті й механізмів легітимації — процесу, що має основоположне значення для конституювання прав і права взагалі. До проблеми легітимації «Філософська думка» останніми роками зверталася неодноразово: і у вигляді окремого тематичного блоку (№5 за 2009 рік), і у вигляді аналізу тих чи тих її аспектів у різних публікаціях журналу. І втім, можна вважати обговорення цієї масштабної теми хіба що започаткованим. І, додамо, вкрай важливим для тих соціально-політичних умов, в яких наразі перебуває українське суспільство. Сподіваємося, що круглий стіл «Політична легітимація і насильство», матеріали якого визначають тематичний блок поточного числа журналу, сприятиме активізації дослідницьких зусиль у цій проблематиці.*

*Тему круглого столу було підказано перебігом політичних трансформацій в Україні. Йдеться насамперед про явища, пов'язані з процесами деінституціалізації, з підважуванням статусу і престижу політичних інститутів, компрометацією парламентаризму, з небезпечними тенденціями у становленні пострадянської правової системи. Саме тому в центрі уваги учасників круглого столу опинилися такі проблеми, як формування культурно-історичних та філософсько-правових передумов політичної легітимації, співвідношення державного урядування і політичного визнання, насильства і природи легітимації, демократичної конкуренції та примусу. Особливу увагу було приділено обговоренню ролі маніпулятивних технологій у процесі політичної легітимації, а також ролі «тіньових» (неформальних) інституцій як притаманності авторитарного урядування. У ході дискусії виразно виявився намір з'ясувати, якою мірою і в який спосіб заперечення зверхності політичного принципу стосовно приватної сфери індивіда, знезначення цінностей інституційного досвіду демократії, компрометація політичного можуть спричинити масове поширення аномії як фундаменту новітніх форм автократії.*

*У філософському дискурсі тема насильства виникає передусім у контексті аналізу політики, однак очевидно, що вона має набагато ширше значення. Репресивність культури, руйнівний ефект «панування над природою», насильство особи над собою не менше важать для розуміння ситуації буття людини в сучасному світі. Тому варто звернутися до проблеми насильства у ширшому теоретичному контексті, ніж його задає політичний процес. Сподіваємось, цей проект буде підтриманий зусиллями українських дослідників і в подальшому знайде відображення на сторінках нашого часопису.*